

Politolog Rostislav Iščenko o Ukrajině: Jak se udržet při životě bez pána?

- CZ24 News | 22. dubna 2021

UKRAJINA: Zrušení nevolnictví v Rusku a likvidace otroctví v USA proběhly (podle historických měřítek) prakticky současně. Manifest Alexandra 2. o zrušení nevolnického práva byl zveřejněný 19. února roku 1861. Provolání o osvobození otroků ve státech Konfederace ... bylo podepsáno Lincolnem 30. prosince roku 1962, a definitivně byl právní zákaz otroctví upraven nabytím platnosti 13. pozměňovacího návrhu k ústavě USA 18. prosince 1865. ... Nyní šok z úplného osvobození zažívá Ukrajina. V těchto dnech hlava LLR Pasečnik řekl, že Ukrajina se prudce mění na americkou kolonii. Zmýlil se. Naneštěstí pro sebe samu se Ukrajina prudce oprostuje od koloniální závislosti na USA.

Část osvobozených rolníků v ruském impériu a převážná většina osvobozených otroků v USA se střetly s jedním a týmž problémem – jak zůstat naživu bez pána? Osvobození bylo výhodné pro ekonomicky aktivní, majetné rolnictvo, které, po rychlém vyplacení milostpánovi všech náležitých poplatků, získávalo možnost pracovat výhradně na sebe, rozvíjet v agrární oblasti kapitalistickou výrobu a aktivně úspěšně konkurovat neefektivním panským hospodářstvím.

Střední rolníci to měli těžší, ale vydávali se po téže cestě.

Nicméně u ruského rolnictva byly ještě dvě velké skupiny, pro něž bylo osvobození strašnou ranou. Byli to chudáci a také nacházející se na opačném pólu nevolnická elita – různá posluha statkářů. Jde o to, že nejen rolníci byli povinni pracovat na velkostatkáře, ale i ten byl povinen dbát na to, aby jeho svěřenci neupadali do absolutní bída. V případě neúrody velkostatkář zajišťoval pomoc (bezplatnou nebo v podobě půjčky) osivem, a také musel zajistit obživu svých rolníků.

Pochopitelně že pro majetné, hospodářsky soběstačné rolníky měla pomoc statkáře minimální

význam, a nutnost odpracování práce na panském nebo vyplacení velkostatkáři obroku (i včetně vedlejších výdělků) byla důležitou výdajovou položkou. Ale pro chudáky, kteří neměli ani inventář, ani dobytek pro splnění alespoň části podstatných povinností, byla práce pro velkostatkáře téměř jediným způsobem jak se uživit. Zrušení osobní závislosti rolníků rušilo i povinnosti velkostatkáře vůči nim. Větší část vzpour po zrušení nevolnictví je spojena právě s tím, že rolníci nenadále zjistili, že jsou osobně svobodní od jakýchkoliv záruk zajištění jejich životních potřeb. Nyní se museli o sebe starat sami.

Analogickým způsobem byla ve své většině "krácena" i posluha statkářů. Velkostatkář si už nemohl udržovat přehnaný počet sluhů, kteří se dříve jednoduše živil u panského stolu, k němuž z povinnosti dodávali potraviny nevolníci. "Spolehliví Firsové" a davy příživníků "byli odkládáni" kam se dalo, ale nejčastěji je prostě vyháněli k vlastnímu zaopatření. A jak tito lidé, kteří si dokonale osvojili zvyky svého milostpána, kteří mu uměli precizně připravit kávu přesně k probuzení o potřebné teplotě a podat ji s potřebným výrazem v obličeji, měli nyní sami sebe živit? Základy rolnické práce pradávno zapomněli (někteří dokonce pracovali jako posluha v několika pokoleních), a jejich dovednosti, tak cenné u panské dvora, už nikdo nepotřeboval.

Totéž se stalo i s černochoy. Po porážce Konfederace si ojedinělé bílé rodiny na Jihu mohly dovolit ponechat si víc jak jednoho černého sluhu (a většina ani to nemohla). Situace se ztěžovala tím, že mezi černochoy nebyli majetní ("kulaci"). Všichni byli před osvobozením otroky a byli na panském zaopatření.

V důsledku těchto osvobození se před desítkami tisíc lidí v Rusku a miliony v USA objevil fantom hladu (až ke smrti hladem). V Rusku začal rychlý odliv osvobozeného rolnictva do měst, který zajistil růst průmyslové výroby. V USA průmysl Severu nemohl spotřebovat takové množství levných pracujících rukou, proto se převážná většina černochoů vrátila na plantáže. Nyní byli volní a dostávali za svou práci mzdu. Proto žít, ubytovávat a oblékat je nikdo nebyl zavázaný, a jejich práce byla natolik levná, že průměrná životní úroveň svobodných černochoů prudce klesla, v porovnání s dobou otroctví.

Takže zdaleka ne každé osvobození přináší s sebou růst blahobytu. Častěji to bývá tak, že v první etapě životní úroveň osvobozených mas prudce klesá na dlouhou (až na dobu dvou-tří generací) dobu.

Nyní šok z úplného osvobození zažívá Ukrajina.

V těchto dnech hlava LLR Pasečnik řekl, že Ukrajina se prudce mění na americkou kolonii. Zmýlil se. Naneštěstí pro sebe samou se Ukrajina prudce oprostuje od koloniální závislosti na USA.

Kdysi se Ukrajina už tak "osvobodila" od SSSR. A tady se ukázalo, že jako nezávislí si musí sami vydělávat na živobytí. Bývalé imperiální centrum už není nikomu ničím zavázané. Od tohoto okamžiku začala životní úroveň na Ukrajině prudce klesat.

Někteří lidé, zejména odejítí, a kteří ztratili pud sebezáchovy, měli štěstí. Nehledě na to, že 9 z každých 10 kandidátů na oligarchy bylo zabito, někteří se náhodou zachránili a začali disponovat obrovským jměním, které se materializovalo v posledních letech doslova ze vzduchu. Zbývající se začali prudce dostávat na mizinu. Jelikož pokud se má dělit stávající a nic se nevyrábí, tak pro to, aby se někdo stal miliardářem, miliony musí přijít o poslední košili - jednoduchá aritmetika. A na Ukrajině, na rozdíl od Ruska, Kazachstánu a dokonce Běloruska (s jeho velmi specifickou ekonomikou) nikdo nic vyrábět neplánoval. V souladu s nacionalistickou legendou, blahobyt měl sám vznikat z nezávislosti.

Na počátku měla Ukrajina štěstí. USA, po určitém váhání, přijaly koncepci Brzezinského, podle níž je nutno pro zabránění obnovení imperiální moci Ruska odtrhnout od něj národní pás, včetně, a dokonce především, Ukrajinu. Brzezinský se mýlil, ale tehdy to Američané nevěděli.

Začali se zabývat kolonizací postsovětských limitrofů. Některé přijali do EU a NATO, některým vyčleňovali půjčky MMF a pomoc na různého druhu "demokratizátorské" hrátky. Celkově ukrajinská elita a značná část ukrajinské společnosti zjistily, že nezávislost lze konvertovat na rusofobii, na kterou je stálá koupěschopná poptávka na světovém politickém trhu. "Sen idiotů" se uskutečnil. Každý si zaopatřil pytel na peníze a vrhli se projevovat svou oddanost americkému pánovi.

Znepokojené telefonáty zadrnčely prakticky hned. Americké peníze nestačily pro všechny. Nestačily dokonce pro všechny zájemce, přitom si nepřáli zdaleka ne všichni (méně než polovina nacházejícího se tam v tom okamžiku obyvatelstva). Ale tomu nevěnovali pozornost. Lineární logika, vlastní širokým lidovým masám, napovídala, že když existuje pramen peněz a prodral se k němu soused, znamená to, že se můžeš prodat i ty. Je jen třeba hlučněji oslavovat hvězdně-pruhovaného pána a vyjadřovat hněv a opovržení vůči "zaostalému Rusku".

Koloniální blaho trvalo dvě a půl desetiletí. Krmivová základna se trvale krátila, šťastlivců, kteří se prodrali k americkému financování bylo stále méně, klesaly i průměrné příjmy posluhy amerických nevolníků. Ale milostpán živil, nebylo třeba na nic myslet, a také místní oligarchové, kteří šplhali před koloniálními orgány, si také opatřili informační suity, živící se jejich štědrostí.

Jednoho hrůzného dne vše skončilo. Nevolníci dostali svobodu. USA stále stejně bojují s Ruskem, ale už v roce 2014 jim došlo, že limitrofní kolonie nezadržují Rusko, ale nesmyslně požírají zdroje svých vládců-protektorů. V nejlepších tradicích Západu se USA a EU několikrát pokusily přesunout vydržování svých kolonií na Rusko. Ale Moskva se tak úspěšně vyhýbala této "cti", že už k roku 2016 bylo jasné - kolonii je třeba vypustit na vlastní zaopatření. Tak v 16. století, podle zákona, velkostatkáři vypouštěli do hladového roku nevolníky, když je nemohli uživit.

Holt, USA přestaly živit Ukrajinu za rusofobii, zrušily velkou část institutů koloniální správy a skoro se nevměšují do řešení palčivých otázek. Zvyk aborigenů podržovat se a radostně plnit jakákoliv přání Washingtonu Amerika, samozřejmě, využívá, ale nic za to nedává. Nejvyššímavější Ukrajinci se začali domýšlet, že ani nedá. Kolomojský, který si už za Trumpa uvědomil, že redukce amerického "vyživujícího komplexu" není vrtoch extravagantního prezidenta, ale nová realita americké politiky, už na začátku roku 2019 navrhoval vyhlášení defoltu, prominutí si všech svých dluhů a, tímto způsobem, protažení zbylého vnitřního ukrajinského zdroje na co nejdelší dobu, a pokusit se během té doby prodat se Rusku.

Ale Moskva si nepřije přijímat Ukrajinu, a zejména Kolomojského, na zaopatření - nezapadávají do vzorce cena-kvalita, a Američané se odůvodněně pokoušejí potrestat drzouna, který je chtěl odhodit za peníze. Ale dokonce to (potrestání Kolomojského) jim zatím vychází špatně, což je dodatečným svědectvím částečné paralýzy amerických mezinárodních možností.

Osvobození ruští rolníci zamířili na závody, osvobození černoši se vrátili na plantáže. I jedni, i druzí přispěli podstatným dílem k budování "rozvinutého kapitalismu". Ukrajina, jako bývalá posluha, nic neumí, kromě oddaného patolízalství, ale poptávka na lokajství nenadále klesla na nulu. A tady stojí svobodná kolonie na rozcestí, pokouší se udělat si cenu, ale platit nikdo nechce. Avšak hlad je, nutí Ukrajince zařizovat se podle svého, vypravují se do Ruska "na stavby pětiletky" nebo do Evropy sbírat jahody vypěstované pro ruského spotřebitele (málem posledního z koupěschopných).

Lidé nějak přežívají, ale stát, který se však nedokázal pořádně stát kolonií, se přeměňuje na proluku. Ve skutečnosti převzaté od turkotatarských národů slovo majdan vlastně znamená proluku na

vesnici, vždyť náměstí (předpokládajících nějakou architektonickou úpravu) na vsi neexistují. Vybavuje se fatalistické: “Jak loďku pojmenujete, tak popluje”.

Překlad: PhDr. Vladimíra Grulichová

Zdroj: <http://www.novarepublika.cz>